

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT 336/18-T

Název	Základní škola Dolní Lhota, příspěvková organizace
Sídlo	Československých tankistů 76, 747 66 Dolní Lhota
E-mail	skoladl@volny.cz
IČ	75027551
Identifikátor	600 142 639
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Věra Lasáková
Zřizovatel	Obec Dolní Lhota
Místo inspekční činnosti	Československých tankistů 76, 747 66 Dolní Lhota
Termín inspekční činnosti	19. 2. 2018 – 21. 2. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Dolní Lhota, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Škola sídlí v postupně přistavované a v současné době kompletně rekonstruované budově poblíž centra obce.

V základní škole s prvním stupněm, jejíž naplněnost je 81 procent se v době inspekční činnosti vzdělávalo 83 žáků v pěti třídách, z toho třináct žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tři žáci jsou na doporučení poradenského zařízení zařazeni ke vzdělávání jako mimořádně nadaní. Školní družina s naplněností 86 procent poskytovala ve dvou odděleních 60 žákům pravidelnou zájmovou činnost s množstvím aktivit. Stravování žáků probíhá ve školní jídelně jiné právnické osoby, kterou je Mateřská škola Dolní Lhota, příspěvková organizace.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má stanovenou koncepci svého rozvoje především jako součást školních vzdělávacích programů, které byly aktualizovány k 1. září 2017. Koncepce školy stanovená ředitelkou je postupně realizována a vychází důsledně z analýzy podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Jejím hlavním cílem je především postupně zvyšovat kvalitu výchovy a vzdělávání v prostředí, které podporuje příznivé, bezpečné klima a zdravý životní styl, funkční spolupráci se zákonnými zástupci žáků, veřejností, estetické cítění a pozitivní vztah k přírodě a umění. Ředitelka, která je ve funkci od roku 1996 při své práci využívá dlouholetých pedagogických a manažerských zkušeností. Důraz klade také na účelnou komunikaci mezi pedagogickými pracovníky a žáky, na rozvoj materiálních podmínek a další vzdělávání pedagogů. Veškerou činnost školy ředitelka průběžně monitoruje, aktivity a případné problémy projednává na pedagogických a provozních poradách. Na jednáních pedagogických rad je vyhodnocován zejména průběh vzdělávání, učitelé jsou ředitelkou pravidelně seznamováni s účelně upravovanými a nově vypracovávanými vnitřními dokumenty školy.

V době inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání v základní škole šest učitelů včetně ředitelky, dvě asistentky pedagoga a dvě vychovatelky ve školní družině. Z toho jedna učitelka, která je z důvodů dlouhodobé nemoci jiné učitelky přijata pouze na dobu určitou, disponuje odbornou kvalifikací pro výuku na vyšším stupni. Tato situace neměla vliv na kvalitu vzdělávání, výuka byla všemi učiteli (včetně učitelky bez odborné kvalifikace) vedena efektivně a odborně správně.

V dalším vzdělávání pedagogických pracovníků se škola zaměřila zejména na absolvování vzdělávacích akcí k inkluzi žáků, rozvíjení odborností učitelek, jazykovému a environmentálnímu vzdělávání, prevenci výskytu negativních jevů a řízení školy. Vzhledem k velikosti školy a funkčnímu zajištění jejího provozu se vzdělávají učitelé často také samostudiem. Některé nově získané poznatky se snaží využívat při práci v hodinách i mimo ně. Škola je zapojena do projektu pod názvem „Personální podpora, profesní rozvoj pedagogů a rozvojové aktivity pro žáky ZŠ Dolní Lhota“. Projekt je určený na vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti, vzdělávání pedagogů zaměřené na inkluzi, čtenářský klub pro žáky, klub logických a deskových her a finanční prostředky na funkci asistenta pedagoga.

Ve spolupráci se zřizovatelem se podařilo realizovat zlepšení technického stavu budovy a jejího vnitřního vybavení, multifunkční venkovní prostor a hřiště u mateřské školy, které pravidelně využívají i žáci školy. Tím se celkově zlepšily materiální podmínky pro vzdělávání.

Díky kompletní rekonstrukci školní budovy, byly mimo jiné vybudovány samostatné prostory pro školní družinu. Byla také provedena revitalizace okolí školy a vybudován pro žáky všech tříd školní pozemek. Zde si žáci mohou prakticky ve spojení s pracovními činnostmi ověřovat své teoretické přírodovědné a ekologické poznatky. Škola je postupně vybavována novými učebními pomůckami. Počítačová učebna je pro výuku využívána pravidelně. Počítače však nejsou v přenosu informací (rychlost, výpadky sítě) na aktuálně požadované technické úrovni. Třídy jsou vybaveny moderním stavitelným nábytkem. Školní prostředí přispívá k příjemné a podněcující atmosféře. K výuce tělesné výchovy a sportovním aktivitám využívá škola obecní tělocvičnu se saunou a přilehlé školní hřiště, které je rovněž ve správě obce. K relaxaci žáků o přestávkách v případě příznivého počasí slouží upravené prostory u vstupu do školy a menší školní park.

Spolupráce se zákonnými zástupci, Sdružením rodičů a přátel školy a školskou radou je prioritou v oblasti rozvíjení partnerských vztahů. Škola pravidelně informuje o vzdělávacích výsledcích žáků, o své činnosti a buduje si dobré jméno. V oblasti spolupráce s dalšími vnějšími partnery je výrazně podporována sounáležitost s obcí. Spolupráce se zřizovatelem má velmi kvalitní úroveň, což se efektivně odráží v systematickém zlepšování podmínek celého subjektu.

Škola vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Dle záznamů v třídních knihách jsou žáci pravidelně seznamováni s možnými riziky a poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví a požární ochraně. Po dobu vzdělávání škola zajišťuje dostatečný dohled nad žáky jak v budově školy, tak i při akcích pořádaných mimo školu. Pozitivním důsledkem je nízká míra úrazovosti žáků. Ke zvýšení bezpečnosti žáků přispěla koncem léta roku 2012 také realizace kamerového systému a elektronického zabezpečení proti vniknutí cizích osob do budovy školy.

Zdravé stravovací návyky žáků jsou podporovány zapojením školy do projektů Ovoce do škol a Mléko do škol. Žáci jsou zároveň vedeni k upevňování praktických návyků v oblasti zdravého stravování zejména v některých předmětech jako prvouka, přírodověda aj. Škola také reagovala na sociální a fyzické potřeby jednotlivých žáků a zapojila se do projektu s názvem „Poskytování bezplatné stravy dětem ohrožených chudobou“ a umožňuje tak sociálně znevýhodněným žákům plně dotované stravování.

Hlavním zdrojem financování byly prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, rozvojové projekty a projekty spolufinancované z Evropského sociálního fondu, dále vlastní zdroje školy, neinvestiční účelová dotace a příspěvek z rozpočtu zřizovatele. Finanční prostředky byly použity v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání probíhal v klidné a pracovní atmosféře. Vyučovací hodiny měly účelně vytyčeny vzdělávací cíle, které vycházely ze školního vzdělávacího programu a byly vhodně upraveny vzhledem ke schopnostem a znalostem žáků. V hodinách byly použity inovativní metody a formy práce vhodné pro danou věkovou skupinu. Většina hospitovaných hodin byla na velmi kvalitní úrovni (prvouka, matematika, jazykové vyučování aj.). Také díky vzájemné pozitivní komunikaci učitelů s žáky mohla být vyučovací hodina pro žáky pestrá a efektivní. Účelně se střídala frontální výuka a práce ve dvojicích se samostatnou prací žáků a řízeným rozhovorem. Žáci byli aktivní, projevovali o výuku zájem a vzájemně spolupracovali s vyučujícími při řešení zadaných úkolů. Ve třídách se žáci podíleli na vytvoření vnitřních pravidel. Sledované hodiny měly

spád, byly dobře organizačně promyšleny, avšak většina z nich postrádala celkové zhodnocení. Učitelé vhodně uplatňovali rovný přístup ke všem žákům a rozvíjeli u nich sociální dovednosti, adekvátní postoje a sounáležitost se všemi aktéry vyučovacího procesu. Vyučující poskytovali potřebným žákům při problémech okamžitou podporu. Pro všechny vyučovací hodiny učitelé vhodně připravili pracovní listy, které žáci aktivně a efektivně využívali při samostatné práci a kooperaci. Učitelé zařazovali samostatnou i skupinovou práci, účelně využívali i metody pro rozvoj smyslového vnímání. Žáci měli k dispozici dostatek učebních pomůcek. Střídání činností, poslech, zpěv a zejména tvořivá samostatná práce byla velmi účelně využita v pracovních a výtvarných činnostech. Nedostatkem v průběhu výuky bylo menší využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků v některých hodinách, které by poskytlo účinnou zpětnou vazbu o splnění výukových cílů jak žákům, tak učitelům.

Výrazným pozitivem byla v některých zhlédnutých hodinách kvalitní práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Učitelé žákům s potřebou podpůrných opatření věnovali individuální péči. Ve dvou třídách funkčně spolupracují s učitelkou asistentky pedagoga. Žákům s individuálními vzdělávacími plány byly poskytovány vhodné a účinné metody pomoci (přizpůsobení učiva, individuální přístup, speciální učebnice a didaktické pomůcky). Byly používány metody práce vhodné pro každého žáka.

Škola kooperuje se školským poradenským zařízením při identifikaci nadání nebo mimořádném nadání žáků a zaměřuje na tyto žáky pozornost. Využívanými formami práce jsou větší samostatnost při plnění úkolů, vyšší náročnost v rámci vzdělávacích cílů a posilování tvořivého myšlení. Také vnitřní klima ve třídě významně přispívá k rozvoji nadání. Tito žáci absolvují výuku dílčích předmětů tj. matematiky a anglického jazyka podle osnov o rok vyššího ročníku a jsou školou podporováni ve svém rozvoji formou plnění náročnějších úkolů. Úspěšně reprezentují školu v různých soutěžích.

Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání funkčně navazuje na školní vzdělávací program základního vzdělávání, a tím aktivně přispívá k všestrannému rozvoji osobnosti žáků. Hospitace ve školní družině byly uskutečněny v průběhu odpočinkových, relaxačních a tvůrčích činností. Školní družina využívá pro svoji činnost velkou hernu ve druhém poschodí školy a podle potřeby i učebnu v prvním poschodí. Zájmová činnost byla velmi pestrá a žáky zaujala. Vychovatelky žáky k aktivitám průběžně motivovaly. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro spontánní hru s možností volby řízených činností (soutěže k rozvoji paměti a orientace, výtvarné činnosti, relaxace). Žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami je asistentkou pedagoga i v družině systematicky poskytována potřebná péče. V průběhu zájmového vzdělávání vychovatelky k žákům v případě potřeby přistupovaly individuálně, průběžně reagovaly a respektovaly jejich potřeby, přizpůsobovaly jim prováděné činnosti a vhodně zařazovaly relaxační chvílky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola průběžně získává aktuální informace o výsledcích vzdělávání žáků a má informace o jejich vzdělávacích pokrocích. Při hodnocení výsledků žáků jsou využívány interní nástroje hodnocení kvality, a to zejména ve formě prověrek vědomostí žáků a vytvářením jejich portfolií. Výsledky žáků jsou sledovány vyučujícími průběžně. Žáci školy se pravidelně účastní recitačních, literárních, matematických, sportovní a výtvarných soutěží. Určitou zpětnou vazbou práce školy jsou i výsledky vzdělávání žáků pátých ročníků získané z externího testování provedeného Českou školní inspekcí v oblasti Člověk a jeho svět, matematika a anglický jazyk, kde žáci dosáhli nadprůměrné úspěšnosti

ve srovnání s ostatními vybranými školami. Projednávání aktuálních výsledků žáků vzhledem k malému kolektivu probíhá neformálně. Zápisy z pedagogických rad včetně výroční zprávy prokazují, jak se s výsledky žáků dále pracuje.

Dokladem dobrých výsledků jsou i žákovské práce esteticky využitě při výzdobě prostor školy včetně úspěšného podílu žáků školy na kulturních vystoupeních, kde žáci prezentují výsledky své činnosti. Škola se také zabývá zjišťováním úspěšnosti svých absolventů na druhém stupni škol, do nichž žáci přecházejí (Velká Polom, Ostrava - Krásné Pole) a získané poznatky využívá pro svůj další rozvoj.

Základní školou jsou pro všestranný rozvoj osobnosti žáků vhodně organizovány zájmové útvary (sportovně pohybový, ekologický, výtvarný, saunování, informatika). Průběžně se žáci zapojují do aktivit organizovaných školou a školní družinou, z nichž je mnoho realizováno ve spolupráci s obcí (soutěže, kulturní vystoupení, karneval, Den obce, Vítání občánků aj.). Tyto aktivity účelně prohlubují u všech zainteresovaných sounáležitost s místem, kde žijí a okolní přírodou. Utváření kladného vztahu žáků k přírodě podporuje i jejich zapojení v zájmovém ekologickém kroužku, kde si prakticky prohlubují své znalosti např. o jednotlivých biotopech. V rámci akcí školy jako je projektový Den Země se podařilo vyčistit část lesa. Tuto práci ještě žáci celoplošně rozšiřují o sběr krmiva a plodů pro lesní zvěř a sběr starého papíru. Sociální citění je u žáků posilováno, mimo témat zařazených do výuky, např. i příspěvkem ze sběru plastových víček na pomoc postiženým dětem.

Školní družina se svou činností úzce podílí na životě školy, připravuje kulturní vystoupení, účastní se sportovních turnajů a soutěží. Žáci jsou účelně vedeni k výtvarným dovednostem, vyrábějí dárky pro školní akce, jarmark, budoucí prvňáčky, apod. Jejich tvůrčí nadání se projevuje taktéž v estetické výzdobě školy. Navíc tyto své výtvarné aktivity mohou rozvíjet i ve Výtvarném kroužku při školní družině. Stejně tak mohou svůj zájem o sport podpořit činnostmi v dalších kroužcích při školní družině, jako jsou Sportovky, Florbal a Tanečky.

Poradenské služby ve škole jsou zajištěny prostřednictvím výchovné poradkyně (funkci zastává ředitelka školy) a školní metodičky prevence, které vykonávají činnosti školního poradenského pracoviště. Systém poradenských služeb je dobře nastavený a je funkční. Výchovná poradkyně eviduje ve školní matrice žáky s potřebou podpůrných opatření. Získané informace předává pedagogům a je jejich metodickou oporou.

Škola efektivně zajišťuje funkční prevenci rizikových jevů, zpracovala minimální preventivní program, jehož témata vhodně zapracovala do výuky. Primární prevence rizikových jevů v základní škole probíhá zejména formou společných školních akcí a besed. Při preventivní práci se škola zaměřila zejména na zdravý životní styl, schopnost žáků účelně komunikovat, umět se přizpůsobit, hledat adekvátní možnosti sebeuplatnění a vytvářet pozitivní sociální klima. K vážnějším projevům rizikového chování nedochází. Výrazným pozitivem v průběhu inspekční činnosti byla přátelská atmosféra ve škole, ukázněnost žáků ve výuce i o přestávkách. V preventivních aktivitách je kladen důraz především na spolupráci se zákonnými zástupci, Sdružením rodičů a přátel školy a policií.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Ve spolupráci se zřizovatelem došlo ke zlepšení materiálního vybavení školy a revitalizaci školního parku.
- Vybudování školního pozemku přispělo k efektivnějšímu a praktickému vytváření vazeb žáků k přírodě a ekologii.

Silné stránky

- Přátelská atmosféra ve škole podporuje pozitivní vztahy, ukázněnost žáků a oboustranně vstřícné chování mezi žáky a pedagogy.
- Pedagogové poskytují účinnou podporu nejen žákům s individuálními vzdělávacími plány i potřebou podpůrných opatření, ale i žákům mimořádně talentovaným.
- Výborná spolupráce školy se zřizovatelem, školskou radou a Sdružením rodičů a přátel školy se pozitivně odráží ve zvyšování kvality podmínek vzdělávání.
- Kvalitní spolupráce a provázanost základní školy a školní družiny při společných akcích přispívá k osobnostnímu rozvoji žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra využívání vzájemného hodnocení i sebehodnocení žáků i chybějící zhodnocení vyučovací hodiny v jejím závěru neposkytuje účastníkům vzdělávání ucelenou zpětnou vazbu o vyučovací jednotce a individuálních pokrocích jednotlivých žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve vzdělávání více využívat vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.
- Postupně obnovit zastaralé vybavení počítačové učebny počítači s vyhovujícími parametry.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Dolní Lhota, okres Opava vydaná dne 1. října 2002 s účinností od 1. 1. 2003 (včetně dodatků č. 1, 2 a 3)
2. Jmenovací dekret – potvrzení ředitelky školy ve funkci na období 6 let ze dne 1. 8. 2012
3. Školní matrika vedená ve školním roce 2017/2018
4. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
5. Dokumentace k výchovnému poradenství platné ve školním roce 2017/2018
6. Minimální preventivní program pro školní rok 2017/2018
7. Školní preventivní strategie pro školní roky 2013 – 2018

8. Koncepční záměry školy v období 2017 – 2019 ze dne 30. 8. 2017
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
10. Zápisy z jednání školské rady ve školním roce 2017/2018
11. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
12. Třídní knihy základní školy, školní rok 2017/2018
13. Přehledy výchovně vzdělávací práce pro školní družinu, školní rok 2017/2018
14. Zápisy z jednání pedagogických rad a provozních porad základní školy ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018
15. Školní vzdělávací program pro základní školu „Škola pro život – Zdravá škola“ s platností od 1. 9. 2017
16. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2017
17. Školní řád základní školy ze dne 29. 8. 2016 platný od 1. 9. 2016
18. Vnitřní řád školní družiny ze dne 29. 8. 2016 platný od 1. 9. 2016
19. Rozvrh hodin, školní rok 2017/2018
20. Výše ukazatelů v oblasti přímých výdajů na vzdělávání na rok 2017 čj. MSK 156433/2017 ze dne 24. 11. 2017
21. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2017 ze dne 15. 1. 2018
22. Výkaz zisku a ztráty sestavený ke dni 31. 12. 2017 ze dne 11. 2. 2018
23. Dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje čj. MSK 141039/2017 ze dne 24. 10. 2017 (projekt „Poskytování bezplatné stravy dětem ohrožených chudobou“)
24. Neinvestiční dotace v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání čj. MSK 27142/2017 ze dne 22. 2. 2017
25. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků za rok 2017
26. Smlouva o zajištění školního stravování ze dne 19. 1. 2018
27. Dokumentace a doklady školní jídelny za rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor

Josef Navrátil v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Pavel Hon v. r.

Ing. Mgr. Ivana Teichmannová, školní inspektorka

Ivana Teichmannová v. r.

V Novém Jičíně 14. 3. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Věra Lasáková, ředitelka školy

Věra Lasáková v. r.

V Dolní Lhotě 21. 3. 2018